

**TÜRK TORAKS DERNEĞİ AFET BÖLGESİNDE ÇALIŞAN GÖĞÜS HASTALIKLARI UZMANLARI
HAKKINDA BİLGİLENDİRME VE DEĞERLENDİRME RAPORU
12.03.2023**

Afet bölgesinde çalışan göğüs hastalıkları uzmanlarının çalışma ve yaşam koşullarının değerlendirilmesi amacıyla, 8 -10 Mart 2023 tarihleri arasında afet bölgesinde yer alan Hatay, Kahramanmaraş, Adana, Osmaniye ve Mersin illeri ve bu illere bağlı ilçelere gidilerek bölgede çalışan göğüs hastalıkları uzmanları ziyaret edildi. Ziyaret Türk Toraks Derneği Merkez Yönetim Kurulu adına Genel Başkan Oya İtil, 2. Başkan Yardımcısı Nurdan Köktürk ve Genel Sekreter Aslı Görek Dilektaşlı tarafından gerçekleştirildi. Diyarbakır, Adıyaman ve Malatya illerimizin ikinci bir ekip tarafından ziyareti planlandı. Ziyaret edilen illerde görev yapan göğüs hastalıkları uzmanları ve hastane yöneticileri ile görüşüldü. Hekimlerin çalışma, barınma ve yaşam koşulları değerlendirildi. Genel olarak meslektaşlarımızın yaşadıkları afet nedeniyle yaşam ve çalışma koşullarının önemli ölçüde bozulduğu ve duygu durumlarının olumsuz yönde etkilendiği, sürecin büyük ölçüde olağanüstü hekimlik bilinci ve büyük bir hekim dayanışması ile sürdürüldüğü izlendi. Her bölgede ve hastanede farklı özellikler mevcut olmakla birlikte genel olarak;

- Hekimlerin ve sağlık çalışanlarının barınma koşulları fevkalade yetersizdir. Sağlık çalışanları ve hekimlerin şu anda en önemli problemi barınma sorunudur. Depreminden bir ay geçmiş olmasına rağmen sağlık çalışanları yaşadıkları travma ve stres bozukluğu nedeniyle hala evlerinde kalmaktan çekinmekte, tek katlı yapılarda kalmak üzere yayla evlerinde kalmak gibi ara formüller geliştirmişlerdir. Bazı meslektaşlarımız güvenli ise hastane binalarında, bazıları araçlarında, bazıları halen bölgede oldukça az sayıda bulunan konteyner kabinlerinde veya çadırlarda konaklamaktadır. Bir bölümü ise göreceli olarak daha güvenli bölgelere gönübirlik geliş gidiş sağlamaktadır.
- Hekimler halen görev yaptıkları hastane binalarına güçlükle girebilmekte, ağır hasarlı olmayan binalarda da duvarlardaki hasar izleri, sağlık çalışanlarında ve hastalarda kaygıya yol açmaktadır.
- Bölgede devam eden olağanüstü koşullara ve meslektaşlarımızın yaşadığı güçlüklerle rağmen (yakınlarında kayıplar, aile bütünlüklerinin bozulması, barınma sorunları, sağlıklı gıda ve temiz suya erişimde güçlükler, yetersiz temizlik ve banyo koşulları gibi) elektif poliklinik hizmetlerinin kesintisiz olarak, nicel özellikler gözetilerek son sürat sürdürülmesi ve hatta yedek hasta randevularının hızla devam ettirilmesi hastane yönetimleri tarafından istenmektedir. Bu nedenle kendileri de birer depremzede olan hekimler çalışma koşullarını daha insancıl ve anlayışlı bir düzende sürdürmeye acilen ihtiyaç duymaktadırlar.
- **Depremzedelerde görülen başlıca akciğer sağlığı sorunları;** toraks travmaları, pnömotoraks, astım ve KOAH alevlenmeleri, pnömoni, COVID- 19, bronkodilatör ilaçların temin edilememesi nedeniyle astım ve KOAH alevlenmesi, arabada konaklama ve uzun süre hareketsiz kalmaya ikincil gelişen pulmoner tromboemboli, travma ve amputasyon sonrası gelişen pulmoner tromboemboli, soğuk havaya maruziyet sonrasında gelişen alt solunum yolu enfeksiyonları ve obstrüktif akciğer

hastalıkları alevlenmeleri, oksijen kullanan hastaların ve diğer yardımcı solunum cihazlarını kullanan hastaların cihazlarına erişiminde bölgelere göre değişen güçlükler olarak kaydedilmiştir. Yine çadırda kalan hastalarda ısınma nedeniyle soba kullanılmasına ikincil karbonmonoksit zehirlenmeleri ve KOAH alevlenmeleri görüldüğü kaydedilmiştir.

İllere göre durum analizi

Adana

- **Çukurova Üniversitesi Balcalı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin**, ana binanın hasarlı olması nedeni ile boşaltıldığı, tüm öğretim üyeleri ve asistanların bir binada toplandığı gözlemlenmiştir. Binanın orta hasarlı olduğu belirtilmiştir. Meslektaşlarımız deprem nedeniyle yoğun bir psikolojik travma geçirmiş, depremin üzerinden bir ay geçmesine rağmen halen evlerine giremedikleri, hekimlerin çocuklarında da yoğun deprem korkusu geliştiği, çocukların okullarının da kapalı olması nedeniyle ebeveynleri çalışan çocukların evde bakımlarının ayrı bir güçlük yarattığı izlenmiştir. Hastane binasının orta hasarlı olması nedeni ile öncelikle güçlendirme yapılacağı, daha sonra başka bir binanın yapılacağı, bu sürede Adana Yüreğir Devlet Hastanesi'ne taşınacakları öğrenilmiştir. Hekimlerin bu süreçte canla başla çalıştığı, tüm önlemlerin alındığı, yorgun ve travmatize oldukları, dönüşümlü olarak bütün göğüs hastalıkları öğretim üyeleri ve asistanlarının bir odada poliklinik yaptıkları, pek çoğunun halen evlerinde kalamadığı ve birçoğunun daha uygun koşulları bulunan akrabalarında konakladıkları bilgisi alınmıştır. Yüksek öğrenci sayısı olan Çukurova Tıp Fakültesi'nde göğüs hastalıkları derslerinin teorik olarak devam ettiği ancak geçici hastane koşullarının yetersizliği nedeniyle pratik eğitimin ve stajların gerçekleştirilemediği izlenmiştir.
- **Adana Şehir Hastanesi ve Adana Seyhan Eğitim Araştırma Hastanesi** binalarının faaliyete devam ettiği, bu hastanelerde çalışan meslektaşlarımızın deprem sonrası ilk haftalarda yoğun bir şekilde depremde tedavisi verdiği öğrenilmiştir. Adana depremin merkezine göreceli olarak daha uzak bir yerleşim yeri olmasına rağmen, bütün hekim ve sağlık çalışanları yoğun bir travma sonrası stres tariflemekte ve halen evlerinde kalamadıklarını belirtmektedir. Adana'da toplam 24 binanın çöktüğü, 460 kişinin yaşamını kaybettiği, bir arkadaşımızın 52 haneli sitesinde 6 kişinin kaldığı, diğer sakinlerin Adana'dan uzaklaştığı bilgisi alınmıştır. Yaptığımız görüşmelerde ailelerinden çok fazla sayıda yakını kaybeden hekimlerin olduğu, hekimlerin oldukça yoğun çalıştıkları, rutin göğüs hastalıkları polikliniklerine başladığı, ilk 10 günde yoğun bir şekilde ortopedi hastalarına bakıldığı, depremin ilk haftalarında her branştan tüm hekimlerin travma hastalarına birlikte baktığı, bölge dışından çok fazla sayıda hekim geldiği (çoğu cerrah, dahiliyeci, nefrolog, çocuk hastalıkları uzmanları), göğüs hastalıkları hekimlerinin yataklı servis ve yoğun bakım ünitelerinde travma hastalarının izleminde görev aldıkları, burada ziyaret ettiğimiz hastanelerin hepsinin iyi bir şekilde organize olduğu ve özellikle Osmaniye ve Antakya'dan yoğun bir şekilde hasta aldıkları öğrenilmiştir.

Osmaniye

- **Osmaniye Devlet Hastanesi** ve Osmaniye Özel Park Hastanesinde görev yapan göğüs hastalıkları uzmanları ile görüşülmüş, hekimlerin halen evlerine giremedikleri, kırsal alanda bulunan akrabalarının yanlarında konakladıkları, Osmaniye'de yoğun bir

şekilde poliklinik hizmeti sundukları, ruhen hepsinin depremzede olduğu, genel yorgunluk ve depresif duygu durumunun olduğu, artçı sarsıntılardan yoğun etkilendikleri gözlenmiştir.

- Osmaniye'deki uzmanların iş yükünün fazla olduğu, aynı saate 4-5 kişiye randevu verildiği, iki göğüs hastalıkları hekiminin randevulara zor yetiştigi, evlerinde kalamayan travmatize meslektaşlarımızın ve sağlık çalışanlarının yoğun iş tempolarına ara verme ihtiyacı olduğu görülmüş, geçici görevlendirme ile uzman görevlendirmesinin çok faydalı olabileceği düşünülmüştür.
- Hasar görmüş binaların yıkımlarına tanık olunmuş, binaların yıkımları sırasında herhangi bir korunma önleminin alınmadığı, yıkımda görevli olanların maske kullanmadıkları izlenmiş, şehrin üzerindeki yoğun toz bulutunun, solunan havayı oldukça kötü etkilediği görülmüştür.
- **Osmaniye Özel Park Hastanesinde** çalışan hekimlerin özveri ile çalışmaya ve hasta triajı yapmayı sürdürmüş oldukları gözlenmiş, halen evlerinde kalamadıkları, Adana'ya gününbirlik geliş gidiş yapmak durumunda kaldıkları izlenmiştir. Pek çok sağlık çalışanının ailesinde kayıplar mevcuttur. Hastaneye müracaat eden hasta sayısı deprem nedeniyle azalmış, binada fiziksel onarım çalışmaları sürdürülmekte, bu nedenle hasta kabulü oldukça düşük oranda sürmektedir. Ancak hastane çalışanlarının masrafları kurum yöneticileri tarafından eksiksiz karşılanmaktadır. Bu noktada özel sağlık kurumlarının personel istihdamını sürdürebilmeleri için destek ödemelerine ihtiyaç duyabileceği öngörülmektedir.

Mersin

- **Mersin Şehir Hastanesi, Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Mersin Toros Devlet Hastanesi ve Tarsus Devlet Hastanelerinde** görev yapan göğüs hastalıkları uzmanları ile bir arada toplantı gerçekleştirilmiştir. İlk 10 günde yoğun bir şekilde travma hastası baktıkları, deniz yolu ile İskenderun'dan yoğun hasta sevkıyatı olduğu, tüm gün ameliyatların devam ettiği, tüm servislerde depremedelerin tedavi ve takiplerinin yapıldığı (göğüs hastalıkları hekimleri de görev almış), ilk müdahalelerin hızlıca yapılıp; gerekli vakaların birkaç gün içerisinde hemen sevk edildiği, sevk sırasında ailelerin birbirlerinden ayrılmak zorunda kaldıkları, bu nedenle bazı şikayetlerin oluştuğu öğrenilmiştir.

Hatay

- Antakya'da merkezin hayalet şehir haline geldiği, neredeyse sağlam bina olmadığı, şehirde sadece molozlar, yıkıntılar ve göçmüş binaların olduğu, meydana AFAD görevlilerinin olduğu, halkın çoğunun şehri terk ettiği, arama kurtarma faaliyetlerinin bittiği, şehrin toparlanabilmesi için uzun bir zamana ihtiyaç olduğu, çok sayıda ölümün ve yasin hakim olduğu ve zamanında müdahale edilmediği için çok büyük bir çaresizlik olduğu gözlenmiştir.
- **Hatay Dörtyol Devlet Hastanesi** ziyaretimizde başhekim ile yapılan görüşmede; hastanenin oldukça donanımlı olduğu, hastanenin fazla hasarı olmamakla birlikte bölgedeki hastaların yoğun olarak sevk edildiği ve hastaların yoğun olduğu bir hastane olduğu öğrenilmiştir.
- Travma hastalarından sonra; yoğun bir şekilde astım, pnömoni, KOAH atak hastalarına bakıldığı, kuruma görevlendirme ile iki tane göğüs hastalıkları uzmanının geldiği ancak

iş ve hasta yoğunluğunun fazla olması nedeni ile rotasyona ihtiyaç olduğu, rotasyona gelen hekimlerin barınacağı yerlerin düzenlenmesi gerektiği, çalışanların şu anda KYK yurtlarında kaldıkları öğrenilmiştir.

- Hastane idaresinin ve hekimlerin özveri ile çalıştığı gözlemlenmiştir; gurur duyduk. Sismik izolatörü bulunan ve yeni yapılan 200 yataklı hastane binasının hasar almadığı için; gelenlerin hastanede konaklamak istedikleri, eski hastanenin olduğu kısma konteyner yerleştirileceği, Antakya bölgesinden görevlendirme ile gelecek olan hekimlerin bu konteynirlarda konaklayacakları, 400 kişilik çalışan kapasitesinin uygun hale getirilmesine çalışıldığı, ilk iki haftada gelen hekimlerin canla başla çalıştıkları; hastane ekibini rahatlattıkları iletilmiştir.
- **Hatay Eğitim Araştırma Hastanesinde** bizleri göğüs hastalıkları uzmanımız Dr. Serkan Nural karşılamıştır. Hastanenin bahçesine Sahra Hastanesi kurulduğu görülmüştür. Gönüllü doktorlar ve hastanenin doktorlarından bölgede kalabilenler ile Sahra Hastanesinde sağlık hizmeti verilmekte olduğu görülmüştür. İki çadırdaki kurulu sahra hastanesi bulunmaktadır. Birincisi, Sağlık Bakanlığının, diğeri ise yurtdışından desteğe gelen ülkeler tarafından kurulmuştur. Çadırların birinde yoğun bakım olduğu, kısa süreli entübasyonların yapıldığı ve çok sayıda ambulansın olduğu, bu merkezden daha çok hasta sevkinin sağlandığı öğrenilmiştir. Hastane aslında dışardan bakıldığında iyi görünmektedir ancak içeri girilemediği, hastanenin zeminle birleştiği bölümün düzensiz izlendiği ifade edilmiştir. Bölgede kalan doktorlar genellikle Hatay'da yaşayan, yakınları Hataylı olan kişilerdir. Bir kısmı da konteynirlarda ve çadırlarda kaldıklarını söylemişlerdir. İlk dönemlerin tam bir kaos olduğunu, su sıkıntısının yeni çözüldüğünü ancak hala malzeme ihtiyacı ve barınma sorunu olduğunu, ilk üç gün bölgeye kimsenin uğramadığını, fazla sayıda kaybın yaşandığını, kendileri de depremde oldukları, ailelerinden yakınlarını kaybettikleri halde koşarak hastaneye geldiklerini, hastanenin hasarlı olduğu tespit edildikten sonra Sahra Hastanesinde hizmet vermeye çalıştıklarını, yeni bir ameliyathane ve yoğun bakımın kurulmak üzere olduğunu, 200 yataklı yeni bir hastane inşa edilene kadar Sahra Hastanesinde çalışacaklarını ifade etmişlerdir. Bölgeye gönderdiğimiz çadırlarımızın da Hatay Eğitim Araştırma Hastanesinde görevli personel tarafından kullanıldığı öğrenilmiştir.
- **Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi** ziyaretimizde çoğu hekimin gittiği, 120 öğrenci-40 akademisyen-60 sağlık çalışanının kaybedildiği, ancak bazı bölümlerin çalışabildiği, gönüllü olarak gelen UMKE görevlilerinin olduğu, derneğimiz tarafından gönderdiğimiz konteynirların kullanıldığı, çok sayıda konteynirin de hastane bahçesine yerleştirildiği, öğrencilerin olmadığı, online eğitime başlanacağı, göğüs hastalıkları öğretim üyelerinin de depremde olmaları nedeni ile akrabalarının yanına yerleşmek zorunda kaldıkları ve aktif bir şekilde çalışmadıkları öğrenilmiştir.
- **Samandağ Devlet Hastanesi** ziyaretimizde hastane başhekimisi ile Sağlık Bakanlığı tarafından atanan koordinatör ve hastane müdürü ile görüşülmüştür. Hastanede bir tane göğüs hastalıkları hekimi olduğu, hem Samandağ'da hem de Hatay'da Tabip Odaları ve Belediyeler tarafından kurulan çadırlarının bulunduğu, fazla sayıda yardım aldıkları, Sağlık Bakanlığı koordinatör atadığı için organizasyona hızla başlandığı, bölge dışından rotasyona gelen hekimlerin olduğu, hekimlerin misafirhane veya öğrenci yurtlarında barındığı, bölgede çalışan hekimlerin dinlendirilmeye başlandığı ve

hastane çalışanlarının hastanede kaldıkları öğrenilmiştir. Sonrasında hastanenin karşısında bulunan konteynır kent ziyaret edilmiştir. Burada evleri yıkılan ailelerin bir konteynerda 25 kişi ile birlikte kalmak zorunda oldukları, günde bir kez yemek geldiği, sağ kaldıkları için şanslı oldukları, çocukların okula gidememeleri nedeni ile travmatize oldukları, enkaz altından çıkarılan çocukların oyuna hasret olduğu, sağ kurtulmuş olsalar bile psikolojilerinin bozuk olduğu, insanların barınacakları yerlere acilen yerleştirilmeleri gerektiği ancak evler için kendilerinden para istendiği dile getirilmiştir.

- **İskenderun Devlet Hastanesi** binasında hizmet verilmediği, aslında hastane binasının hafif hasarlı olarak raporlandığı, ancak çalışanların ve halkın korkudan içeri giremediği, bu nedenle hastane bahçesindeki sağlık çadırlarında ve üç gün önce gelen ve hemen oluşturulan konteynırlarda polikliniklerin oluşturulduğu, büyük bir hekim dayanışması olduğu, az sayıda hastanın müracaat edebildiği ancak hekimlerin hastaları sevinçle karşıladığı, eski hastane binasında 80 sağlık çalışanının göçük altında kalarak vefat ettiği, yakınıni kaybeden çok sayıda hekim ve sağlık çalışanı olduğu, ilk üç günde yardımın ulaşmaması nedeni ile fazla sayıda kaybın yaşandığı, deprem öncesindeki personel sayısının beşte birden azının düştüğü ve diğer sağlık çalışanlarının çoğunlukla şehirden ayrılmak durumunda kaldıkları öğrenilmiştir.
- Hastanede görev yapan 3 göğüs hastalıkları uzmanı ile başhekim ile görüşülmüştür. Hastane çalışanlarının disiplinler arası dayanışma ve ortak çalışma ile çok iyi organize olduğu, hastane çalışanlarından ve yakınlarından çok sayıda vefatın olduğu öğrenilmiştir. Hastane bahçesinde hekimlerin konakladığı çadırların olduğu, pek çok sağlık çalışanının bu çadırlarda kaldığı, depremin başında pek çok büyük şehirden meslektaşımızın süratle geldiği, gelen hekimlerin burada çalışan hekimlere büyük yardımları olduğu öğrenilmiştir.
- **Özel İskenderun Gelişim Hastanesinde** hekimlerin görevlerinin başında olduğu, buradaki görevli hekimin yazlık evlerinde kalarak gidiş geliş yapabildiği, ancak İskenderun'dan ayrılmayarak çalışmaya devam ettikleri, depremzedeler için yardımlaşarak hastanede ortak çalışma yürütüldüğü görülmüştür.

Gaziantep

- Gaziantep'in Hatay'a göre nispeten daha az etkilendiği, ancak burada 2000 kişinin yaşamını kaybettiği, şehrin bazı bölgelerinde binaların yıkıldığı, özellikle Nurdağı ve İslahiye'nin çok fazla etkilendiği, Nurdağı'nda bir sağlık çadırı, sahra hastanesinin bulunmadığı, İslahiye'de ise aktif çalışan göğüs hastalıkları uzmanı meslektaşımızın bulunduğu öğrenilmiştir.
- **Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesine** depremin ilk haftalarında yoğun hasta sevkıyatı yapıldığı ve bu hastaların tedavilerinin gerçekleştirildiği öğrenilmiştir. Göğüs hastalıkları öğretim üyelerimizin çok yoğun hasta konsülte ettikleri, yoğun hasta sirkülasyonu sağladıkları, evlerinde kalabildikleri, ancak kendilerinin ve özellikle çocuklarının çok etkilendiği gözlenmiştir.
- **Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi** ziyaretimizde il temsilcimiz Dr. Alper Şimşek ile hastane ziyaret edilmiştir. Dönüşümlü olarak 8 göğüs hastalıkları

uzmanının 3 poliklinikte görev yaptığı, yoğun hasta kabulü olduğu, hastanenin ana binasının hasarlı ve boşaltılmış olduğu, bazı cihazların henüz kurtarılamadığı, ek hastane binasında hizmet vermeye devam ettikleri, bu nedenle yatak kapasitelerinin belirgin olarak azaldığı, geçici görevlendirme ile İslahiye'ye giden sağlık çalışanı olduğu, özellikle Nurdağı ve İslahiye'de çok fazla binanın yıkıldığı, İslahiye' de bir hekimin olduğu, Nurdağı'nda göğüs hastalıkları hekimi olmadığı ve hastanenin de yıkıldığı öğrenilmiştir.

- Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesine depremin ilk haftalarında yoğun hasta sevkıyatı yapıldığı ve bu hastaların tedavilerinin gerçekleştirildiği bildirilmiştir. Yoğun bakım ünitelerine destek verdikleri, nefroloji uzmanları ile birlikte Crush sendromu vakalarını tedavi ettikleri, göğüs cerrahlarının ise çok sayıda travma vakasına müdahale ettiği, ayrıca meslektaşlarımızın kendi imkanları ile Nurdağı ve İslahiye'ye yardım ulaştırdıkları öğrenilmiştir.
- **Gaziantep Şehit Kamil Devlet Hastanesi ziyaretimizde buranın nispeten daha küçük kapasiteli bir bina olduğu**, dört göğüs hastalıkları uzmanının yoğun bir şekilde görev yaptığı, hasta yüklerinin fazla olduğu, polikliniklerde fazla sayıda Astım ve KOAH alevlenmeleri, üst solunum yolu enfeksiyonu ve pnömoni vakaları gördükleri bildirilmiştir.
- **Gaziantep Özel Sanko Üniversitesinde** Dr. Atila Akkoçlu, Dr. Nevhiz Gündoğdu, Dr. Levent Elbeyli ve Dr. Ali Ersoy ile görüşülmüştür. Dr. Ali Ersoy'un deprem nedeniyle babasının vefat ettiği öğrenilmiştir. Göğüs hastalıklarında yeterli bir kadro ile çalıştıkları, donanımlı bir hastane olduğu, özellikle depremedeler için ilk günlerde acil servisin ve göğüs cerrahisi ile travmatolojinin çok yoğun çalıştığı, öğrencileri ile derslerine devam edebildikleri görülmüştür.

Kahramanmaraş

- Kahramanmaraş şehir merkezinde ve Pazarcık ilçesinde yoğun hasarla karşılaşmıştır. Çok sayıda bina hasarlı durumdadır. Çok sayıda çadırkentte yoğun bir nüfus yaşamaktadır..
- **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi** ziyaretimizde görevli öğretim üyeleri, gönüllü öğretim üyesi ve araştırma görevlileri ile bir araya gelinmiştir. Hastane binalarının ilk sarsıntı sonrasında değerlendirildiği, hasarsız bina olarak tanımlandığı öğrenilmiştir. Meslektaşlarımızın bazıları göçük altında kalmış, yakınlarını kurtarmış ve süratle görevlerinin başına dönebilmiştir. Hastanede ve tüm şehirde yoğun bir üzüntü gözlemlenmiştir. Meslektaşlarımız ve hatta yatarak takip edilen hastalar, evlerinde ve hastanede kalmak konusunda oldukça isteksizdir. Hastane bahçesinde çadırlar ve az sayıda konteynırlar bulunmaktadır. Konteynırların fiziksel durumları kalmak için oldukça yetersiz ve elverişsizdir. Burada da hekimlerin barınma koşullarının iyileştirilmesi gereklidir.

Genel sorunlar ve çözüm önerileri

- **Sağlık çalışanları ve hekimlerin başlıca problemi barınma sorunudur.**

Depremiñ üzerinden bir ay geçmiş olmasına rağmen devam eden artçı sarsıntılar ve sarsıntıların yarattığı kaygı nedeniyle hekimler evlerinde kalamamaktadır. Bu nedenle, depremin ilk anından beri hastanelerde olağanüstü koşullarda çalışan sağlık çalışanlarına güvenli barınma koşullarının oluşturulması gerekmektedir. Oluşturulan konteyner kentlerde ve konut alanlarında sağlık çalışanları için kontenjan oluşturulması, her hastane için afet durumlarında kullanılmak üzere sahra lojmanlarının yapılması düşünülebilir.

- **Hekimlere güvenli hastaneler ve güvenli çalışma koşulları sağlanmalıdır.**

Depremler sırasında pek çok meslektaşımız ve sağlık emekçisi görevleri başında güvensiz binalar nedeniyle yaşamlarını kaybetmiştir. Sağlık çalışanları güvensiz ortamlarda çalışmaya devam etmektedir. Tüm sağlık kurum ve kuruluşlarının bu yönüyle süratle güçlendirilmesi, güvensiz binaların boşaltılarak güvenli hastanelere geçişin sağlanması gereklidir. Bu kurumlar ve çalışanları uzun yılların verdiği bilgi ve tecrübe ile donanmış kurum ve kadrolardır. Bu esnada eğitim, öğretim ve hizmet kadroları ile öğrencilerin tüm hakları gözetilmeli, oluşabilecek her türlü mağduriyetin önüne geçilmelidir. Öğrenciler için tamamen misafir öğrenci kontenjanları yaratılmalıdır.

- Ülkemizdeki tüm eğitim ve araştırma hastaneleri ve üniversite hastaneleri, afet ve benzeri durumlarda bir diğerini ilk etapta desteklemek için bir başka kurumla eşleştirilmelidir.

- **Kendileri de birer depremzede olan hekimlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesine ihtiyaç vardır.**

Bölgede devam eden olağanüstü koşullara rağmen elektif poliklinik hizmetlerinin son sürat sürdürülmesi istenmektedir. Yakınlarını kaybeden, fiziksel ve ruhsal açıdan yıpranmış yakınlarının bakımından sorumlu olan, evlerinde kalamayan, sağlıksız koşullarda barınma ve yaşam gereksinimlerini karşılamaya çalışan, tüm bu nedenlerle fazlasıyla travmatize olmuş meslektaşlarımızın ve sağlık çalışanlarının yoğun iş tempolarına ara verme ihtiyacı olduğu çok açıktır. Kendileri de birer depremzede olan hekimlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesine ihtiyaç vardır. Bölgeye geçici görevlendirmeler yolu ile hekim ve sağlık çalışanlarının görevlendirilmesinin çok faydalı olabileceğini düşünüyoruz. Asistanlar rotasyon usulü ile dinlendirilmelidir. Deprem bölgesinde çalışan doktorların ücretleri artırılmalıdır.

- **Boşaltılan hastaneler, açılan sahra hastaneleri için rotasyon ile hekim ve sağlık personeli görevlendirilmelidir.**
- **Deprem bölgesinde asbest ölçümü ve hava kalitesi ölçümleri yapılmalıdır.**
- **Konteynir ve çadır kentlerde yerinde sağlık hizmeti ile tarama yapılmalıdır.**
- **Bu bölgede temizlik ve hijyen için denetim yapılmalıdır.**
- **Gezici sağlık hizmetleri verilmelidir.**

Yine bölgede tanımladığımız tüm olağanüstü koşullara rağmen yeni hekim atamaları yapılmaktadır. Gelecek hekimler için ivedilikle korunaklı ve sağlıklı konaklama ve barınma koşullarının sağlanması ve bu düzenlemelerin zaten yoğun bir yük ile baş etmekte olan başhekimlikler tarafından değil daha bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir.

Türk Toraks Derneği olarak olağanüstü koşullarda sağlık hizmetinin sürdürülmesi için büyük özveriyle çalışan tüm meslektaşlarımıza ve sağlık çalışanlarına yürekten

teşekkürlerimizi iletiyor, depremlerde yaşamını kaybeden meslektaşlarımızı minnetle anıyor, yaşamını yitiren insanlarımızın yakınlarına baş sağlığı ve yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Türk Toraks Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Adana Çukurova Üniversitesi Balcalı Boşaltılan Bina

Adana Seyhan DH

Osmaniye DH ve Özel Park Hastanesi

Osmaniye Hasar Görmüş Binaların Yıkımları

Hatay Dörtüyl Hastanesi

İskenderun

İskenderun Devlet Sahra Hastanesi

İskenderun Gelişim Hastanesi

Antakya Sahra Hastanesi

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Samandağ Devlet Hastanesi

Antakya merkezi

Gaziantep

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

TÜRK TORAKS DERNEĞİ